

podmínek žalovaným, dlužno míti za to, že podle vůle stran (§ 914 obč. zák.) mělo k vrácení zásob dojíti a bylo vrácení to ujednáno pro všechny případy zrušení pachtovního poměru. Vylučovati případ zrušení pachtu následkem převzetí pachtovních objektů Státním pozemkovým úřadem tudíž nelze. Nesrovnávalo by se ani s požadavkem spravedlnosti, aby si žalovaný zásoby ponechal, neboť byl by jimi bezdůvodně obohacen. Tím, že případ zrušení pachtovního poměru převzetím pachtovních objektů Státním pozemkovým úřadem jest řaditi k případům, kdy žalovaný byl podle smlouvy zavázán vrátiti přenechané mu zásoby, pozbývá opodstatnění námitka předčasnosti žaloby. Nejen při uplynutí pachtovní doby, nýbrž po případě dříve, byl-li by pachtovní poměr zrušen dříve, byl žalovaný povinen zásoby mu přenechané odevzdati a, ježto případ dřívějšího zrušení pachtovního poměru nastal, jest nárok žalobcův již nyní dán a žaloba není předčasnou. Žalovaný zastával v první stolici též stanovisko, že žalobní nárok není ani co do rozsahu opodstatněn proto, že od pachtovních objektů následkem vnučených pachtů odpadla asi třetina půdy a že by požadované množství zásob bylo asi o třetinu snížiti. Avšak toto stanovisko proti rozsudku prvního soudu v odvolání žalovaný již neuplatňoval a proto zabývati se jím netřeba. Podle smlouvy žalobce nárok na vrácení zásob má a, pokud se žalovaný pokusil existenci tohoto nároku zvrátiti, jeho dotyčné námitky nejsou opodstatněny. Žalovaný čelil žalobnímu nároku také námitkou pohledávek navzájem. Namítal, že pachtovní smlouvu ujednal v předpokladu, že bude trvati 12 let a že Státní pozemkový úřad převzal pachtovní objekty dříve následkem zakročení žalobce, což byl by vzájemný nárok na náhradu škody, a namítl dále k odpočtu výlohy zařizovací a meliorační na pachtovní objekty. Tyto námitky nemají v tomto sporu místa. Jde o vrácení zásob, žalovanému přenechaných, to jest spolu se dvory propachtovaných, tomuto nároku nelze čeliti podle §u 1109 obč. zák. námitkou započtení a vyloučeno jest též započtení podle §u 1440 obč. zák. a, pro nestejnorodost nároků, také podle §u 1438 obč. zák. Na tom ničeho nemění okolnost, že žalobce projevil ochotu přijmouti na místě požadovaných zásob jako jejich hodnotu 78.123 Kč 80 h, neboť tím se žalobní nárok nezměnil v nárok peněžitý, nýbrž zůstává nárokem na vrácení věcí a započtení proto místa nemá. Za tohoto stavu věci netřeba se zabývati otázkou, zdali a v jaké výši vzájemné k odpočtu namítané pohledávky vznikly, ani zdali jsou po právu nebo zdali, jak první soud uznal, podle §u 1097 obč. zák., nebyvše zavčas uplatňovány, zanikly.

Čís. 5550.

Smluvní prohlášení o převzetí dluhu dlužno učiniti vůči věřiteli nebo jeho zmocněnci, nestačí nahodilé prohlášení vůči třetí osobě, věřitelem nezmocněné.

(Rozh. ze dne 15. prosince 1925, Rv I 1282/25.)

Žalobu o zaplacení 50.000 Kč odůvodňoval žalobce tím, že žalovaný převzal vůči němu zaplacení dluhu svého otce. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Dovolatel chce z upomínání žalovaného vyvoditi, že schválil převzetí dluhu, které ujednal prý Leo M. se žalovaným pro něho. Ale to jest okolnost nerozhodná, jak vyplyne z následujícího. V prohlášení žalovaného vůči nezmocněnému Leonu M-ovi nelze spatřiti převzetí dluhu žalovaným ve smyslu §u 1405 a 1406 obč. zák., ani přístup žalovaného k dluhu otcovu jako plátce ve smyslu §§ 1344 a 1347 obč. zák. Smluvní prohlášení o převzetí dluhu nutno učiniti vůči věřiteli nebo jeho zmocněnci. Nestačí tedy prohlášení vůči osobě třetí nezmocněné. Ke vzniku závazku smluvního třeba slibu nebo prohlášení u vědomí závaznosti, tedy smluvní nabídky, poněvadž převzetí závazku vůči věřiteli jest smlouvou, jak je pojímá také § 1406 obč. zák. K takové smlouvě se dle §u 861 obč. zák. vyhledává, by jedna strana prohlásila druhé, že něco jí plniti chce, a aby druhá strana takové prohlášení přijala, tedy přijetí onoho slibu prohlásila. Ke smlouvě ve prospěch třetího pak se vyhledává dle §u 881 obč. zák., by ten, kdo prohlášení zavázaného přijímá, dal si je slíbiti jako závazek a to pro třetího, předpokládá tedy vyžádaný slib (§ 881 slova »versprechen lassen«). Proto nestačí toliko nahodilé prohlášení. Zjištěno však bylo, že žalovaný řekl toliko vůči svědku Leonu M-ovi, který nebyl věřitelem ani zmocněncem žalobcovým, že dluh sporný za otce zaplatí, by, jak svědek M. praví, dali jeho otci pokoj. Avšak nebylo zjištěno, že by Leo M. toto prohlášení si ve prospěch žalobce slíbiti dal, tedy že si onen slib vyžádal pro sebe jako slib smluvní a také že tento slib sám ve prospěch žalobcův přijal. Proto nejedná se o smlouvu vůbec a ani o smlouvu o převzetí dluhu již proto, že tu není prohlášení o příslibení a jeho přijetí ani vůči věřiteli samému, nebo vůči jeho zmocněnci, ani vůči třetímu, jenž by si pro žalobce nějaký slib dal učiniti, tedy si ho vyžádal. Závazným prohlášením a slibem vůči Leonu M-ovi bylo by prohlášení žalovaného jen tehdy, kdyby Leo M. si byl dal slíbiti zaplacení pro žalobce. To však ani tvrzeno ani prokázáno nebylo.

Čís. 5551.

Úpis válečné půjčky obcí v Čechách.

Předpisu §u 42 obec. zřiz. pro Čechy nelze použití ohledně členů obecního výboru, kteří byli povoláni k výkonu vojenské služby mimo obec, v níž byli zvoleni do výboru. Obci, provádějící podle §u 292 c. ř. s. důkaz proti zevně bezvadnému dluhopisu, jest prokázati nejen, že ten který člen výboru nebyl pozván do rozhodné schůze, nýbrž také, že nebyl ve vojenské službě mimo obec.

K platnému usnesení nestačí pozvání a přítomnost poměrného počtu, čítaného nikoli podle čísla volených členů, nýbrž podle skutečného stavu.

Nepadá na váhu, že schůze obecního zastupitelstva se účastnila osoba, jež nebyla ani jeho členem ani jeho náhradníkem a připojila se k hlasům ostatních v dostatečném počtu přítomných členů a náhradníků, pakli hlas její byl pro výsledek hlasování nerozhodným.